Werkt voor provincies

Richtlijnen taxatie faunaschade gewassen 2023

maart 2023

Colofon

Document informatie	
Titel	Richtlijnen taxatie faunaschade BIJ12
Auteur	Thijs Janssens
Versie	1
Status	Concept
Datum	8 maart 2023
Bestandsnaam	Richtlijnen taxatie faunaschade 2023
ISO Document	
(ISO) Proces	

	Naam	*Rol*
Documenteigenaar	Thijs Janssens	
Proceseigenaar	Thijs Janssens	Coördinator faunaschade
Procesverantwoordelijk	Moniek Brugmans	teamleider

Versiebeheer/wijzigingshistorie				
Versie	*Status*	*Datum*	*Beschrijving*	*Auteur*
1	concept			Thijs Janssens
2	concept		Diverse aanpassingen	Thijs Janssens

CONCEPT

Inhoudsopgave

Inleiding 5

1 Taxatie schade voorjaarsgras 6
1.1 Bezoeken bedrijf moment van taxatie 6
1.2 Schadeveroorzakende diersoort(en) en afweermiddelen. 7
1.3 Bepalen omvang schade 7
1.4 Bepaling noodzaak tot door of herinzaai 12
1.5 Overige kosten 13
1.6 Rapportage schade grasland 13
1.7 Bijzondere situaties 13
1.8 Gegevens per perceel 14

2 Taxatie schade zomer- en najaarsgras 15
2.1 Taxatie zomergras 15
2.2 Werkwijze taxeren zomergras 15
2.3 Methode schadebepaling zomergras 15
2.4 Rapportage schade grasland zomer en najaar 17

3 Taxatie schade mais 18
3.1 schade aan maïs 18
3.2 Bezoeken bedrijf 18
3.3 Schade aan pas ingezaaide maïs 18
3.4 Schade aan afrijpende maïs 19
3.5 Vaststelling schadeveroorzakende soort 20
3.6 Schadeberekening voorjaar 20
3.7 Schadeberekening najaar 20

4 Taxatierichtlijn faunaschade in graan 21
4.1 Rapportage Graan 21
4.2 Taxatie schade aan graan 21
4.3 Bepaling referentie 21
4.4 Bepaling voorjaarsschade op schadeperceel 22
4.5 Doorvoeren van eventuele correcties 22
4.6 40% regeling 22
4.7 Bepaling zomerschade op schadeperceel 23
4.8 Vaststelling schadeveroorzakende soort 23
4.9 Schadeberekening 24

5 Taxatierichtlijn faunaschade in fruit 25
5.1 Rapportage fruit 25
5.2 Taxatie schade aan fruit 25
5.3 Taxatie uitvoeren afrijpende fase 25

Bijlage 1.1 Taxatierapport grasland 30

Bijlage 1.2 Bezoekrapport Grasland 31

Bijlage 2.1 Taxatierapport mais 32

Bijlage 2.2 Bezoekrapport mais 33

Bijlage 3.1 Taxatierapport graan 34

Bijlage 3.2 Bezoekrapport graan 35

Bijlage 4.1 taxatierapport fruit 36

Bijlage 4.2 bezoekrapport fruit 37

Bijlage 5 Gedragsregels taxateur faunaschade 38

Bijlage 6 Nadere toelichting prijzen 39

CONCEPT

Inleiding

In deze notitie zijn de richtlijnen voor het taxeren faunaschade van diverse gewassen opgenomen. Een richtlijn geeft de werkwijze weer hoe een gewas getaxeerd wordt en waar zoal rekening mee moet worden gehouden.

Doel van deze richtlijnen is in eerste plaats het ondersteunen van de schadetaxateur bij het uitvoeren van een taxatie. Welke bewezen methoden en technieken zijn beschikbaar en hoe deze toe te passen. Indien de taxateur gemotiveerd afwijkt van deze richtlijn zal dat onderbouwt moeten worden in het taxatierapport.
Daarnaast zijn er in een richtlijn spelregels opgenomen waar een taxateur zich aan moet houden. Afwijken van die regels kan alleen in overleg met BIJ12.
In bijlage 5 zijn gedragsregels opgenomen waar een taxateur zich aan dient te houden.

Deze richtlijn geeft ook duidelijkheid aan derden op welke wijze taxaties worden uitgevoerd.

CONCEPT

1 Taxatie schade voorjaarsgras

Deze richtlijn geeft de werkwijze weer voor taxatie van voorjaarsschade aan grasland. In deze richtlijn worden methode en technieken beschreven om tot een goede taxatie te komen. Daarbij is gebruik gemaakt van de jaren ervaring opgedaan bij het bepalen van schade aan gras met behulp van de grashoogtemeter. Het rapport "meten is weten" [ref. Engberink, 2001] is daarbij de leidraad geweest. In 2021 en 2022 zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd die ook input zijn geweest voor deze nieuwe richtlijn [ref. …].

Schade aan voorjaarsgras wordt uitgedrukt als opbrengstverlies, op het moment van oogsten, als direct gevolg van begrazing door wilde dieren. Van een taxateur wordt verwacht dat die het onderscheid kan maken tussen een opbrengstderving als gevolg van dieren en opbrengstderving met andere oorzaken, waaronder bodemomstandigheden, ontwatering, weersinvloeden, beheer, etc. Ook binnen een perceel kunnen deze factoren voor variatie in productiviteit zorgen. Een taxateur houdt daar rekening mee.

In de volgende paragrafen worden de verschillende onderdelen van de richtlijn beschreven en hoe de informatie moet worden weergegeven/opgenomen in het taxatierapport. In de bijlage de verplichte minimale inhoud van een taxatierapport grasland.

1.1 Bezoeken bedrijf moment van taxatie

Nadat de opdracht voor taxatie vanuit BIJ12 aan het taxatiebureau is gegeven neemt taxateur binnen 7 dagen contact op met de grondgebruiker. De taxateur plant in overleg een eerste bezoek. Voor voorjaarsgras zijn meerdere bezoeken nodig. Op die manier wordt een goed beeld van de uitgangsituatie, de ontwikkeling van de schade en de aanwezigheid van schadeveroorzakende diersoorten verkregen. Deze informatie is nodig om te komen tot een goed eindoordeel. Indien de aanvraag laat binnenkomt is dat niet altijd mogelijk. Schade in het voorjaar kan op verschillende momenten ontstaan in de periode van 1 november tot de oogst of ingebruikname.

Zeven dagen terug

Er wordt alleen schade getaxeerd die tot uiterlijk 7 dagen voor de aanvraagdatum is opgetreden. Van schade die eerder is ontstaan kan niet meer op betrouwbare wijze de oorzaak worden vastgesteld. Het bepalen van de schade tot 7 dagen terug betreft een zo goed mogelijke inschatting op basis van veldkenmerken, schadedruk en groeisnelheid van het gras. De regel is vooral bedoeld om grondgebruikers tijdig hun aanvraag te doen.

Moment aftaxatie

Het laatste bezoek wordt zo gekozen dat verwacht mag worden, gelet op weersomstandigheden en graslengte, dat het definitieve verlies aan droge stof vastgesteld kan worden. Dit betekent dat het beschadigde gras een lengte heeft bereikt waarbij het de optimale groeisnelheid kan ontwikkelen. Dit is bij een graslengte van minimaal 12 centimeter (Engberink, 2001)[1]. De schadeveroorzakende soorten dienen dan wel (grotendeels) uit het gebied te zijn vertrokken. Is dit laatste niet het geval,

[1] *Op dat moment heeft het gras voldoende lengte bereikt waarbij het de optimale groeisnelheid heeft ontwikkeld, en kan de grashoogtemeter nog goed worden toegepast.*

CONCEPT

dan wordt het moment van eindtaxatie bij voorkeur kort voor oogst/ ingebruikname gepland.

Omdat bij voorjaarsgras in een korte periode veel percelen moeten worden getaxeerd zal het niet altijd mogelijk zijn deze 12 centimeter als ondergrens te hanteren. Dan kan ook worden uitgegaan van een ondergrens van 10 centimeter bij de start van de eindtaxatie. Indien de referentie minder de 10 cm is kan geen eindtaxatie worden uitgevoerd.

In niet alle gevallen zullen percelen van een grondgebruiker op dezelfde dag worden af getaxeerd, bijvoorbeeld bij een gg die op enkele percelen een uitgestelde maaidatum heeft. Per perceel wordt dan de juiste datum van taxatie genoteerd. Dit is belangrijk o.a. voor het beoordelen door BIJ12 of de schade voldoende is bestreden op een perceel.

Percelen in gebruik of gemaaid

Percelen worden niet meegenomen in de taxatie indien het perceel is gemaaid, beweid of bewerkt (zie beleidsregels 12 provincies). Indien dat het geval is wordt het op het taxatierapport aangegeven in het vak opmerkingen. Ook als er in overleg met de grondgebruiker één of meerdere percelen geen taxatie plaatsvindt wordt dat genoteerd in het taxatierapport.

1.2 Schadeveroorzakende diersoort(en) en afweermiddelen.

Per bezoek onderzoekt taxateur welke diersoorten de schade veroorzaken. Dat kan door waarneming van de diersoort maar ook door kenmerkende sporen (bv. das en wild zwijn). Daarnaast wordt aangegeven wat voor schade er is: vraatschade, vertrapping, vermesting etc. Tot slot wordt er genoteerd welke afweermiddelen er aanwezig zijn op de percelen.
Het noteren van de schadeveroorzakende diersoort per bezoek is van belang om bij de eindtaxatie een goede inschatting te kunnen maken van welke dieren de schade veroorzaakt hebben. De bevindingen worden geregistreerd in een bezoekrapport.

1.3 Bepalen omvang schade

Om de omvang van de schade te bepalen wordt een aantal stappen doorlopen.

- Bepaling referentie
- Classificeren grasland, weidesnede, maaisnede, uitgestelde maaidatum, hooisnede
- Classificeren grasland botanische samenstelling en zodedichtheid
- Bepalen schadeoppervlakte(s)
- Bepalen gemeten grashoogten op verschillende schadeoppervlaktes
- Bepaling schade in cm

1.3.1 Bepalen referentie

Voor ieder schadeoppervlak wordt de referentiehoogte genoteerd. De referentie is de theoretische hoogte die het gras op de schadeoppervlakken zou hebben als er geen schade was opgetreden, op het moment van taxeren, uitgedrukt in centimeters. Om de referentiehoogte te bepalen wordt de grashoogte gemeten op plekken die qua grondsoort, ontwatering, ligging, grasassortiment, graslandbeheer, zonder luwtewerking en tijdstip van bemesting vergelijkbaar zijn met de groeiomstandigheden op het beschadigde deel. Ook andere bronnen, zoals gebiedsgemiddelden kunnen worden gebruikt om de referentiehoogte te bepalen.

De referentie dient dus de ongestoorde grasgroei te representeren in zo goed mogelijk vergelijkbare groeiomstandigheden. De taxateur inventariseert of voor verschil-

CONCEPT

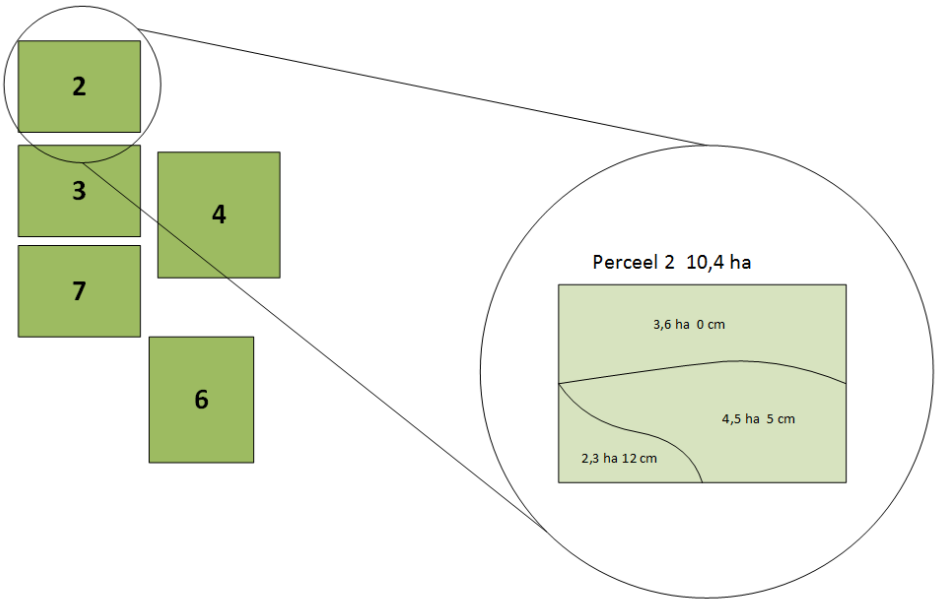
lende percelen verschillende referenties nodig zijn, omdat de schadepercelen te verschillend kunnen zijn.

Om tot een goede keuze van de referentie te komen zijn er de volgende keuzes:
Perceel: De referentie wordt bij voorkeur op het schadeperceel zelf gekozen, op een deel dat niet is beschadigd. De situatie op dit referentiepunt (qua grondsoort, ontwatering, klimaat, wijze en tijdstip van bemesting, luwtewerking) is vergelijkbaar met de situatie op de rest van het perceel.
Bedrijf: Alleen indien het niet mogelijk is om een referentieplek op het perceel te vinden (omdat het perceel volledig is beschadigd of om een andere reden, ter beoordeling van de taxateur) wordt een alternatieve locatie gezocht op een vergelijkbaar perceel van hetzelfde bedrijf.
Buurtperceel: Als dit niet mogelijk is wordt een vergelijkbaar perceel gekozen op een ander bedrijf, zo dicht mogelijk bij het schadeperceel.
Streek: Als dit ook niet mogelijk is, wordt gekozen voor het streekgemiddelde, dat, op basis van kennis en ervaring, door de taxateur wordt ingeschat. Het streekgemiddelde is de gemiddelde productie in dezelfde streek, op vergelijkbare percelen (qua grondsoort en grondwaterstand, ligging, bemesting) in dezelfde periode.

De taxateur geeft op het taxatierapport aan volgens welke van de vier bovenstaande methoden de referentie is gekozen en de hoogte van de referentie. Op de kaart wordt(en) de referentiemeetpunt(en) weergegeven.

1.3.2 *Bepalen van de oppervlakte waar sprake is van schade*

De taxateur bepaalt de delen binnen het perceel in waar de cm grasverlies gelijk zijn. De beschadigde delen van het perceel wordt digitaal ingetekend via een app. De oppervlakte in hectare wordt vervolgens bepaald met minimaal 1 cijfer achter de komma. De grootte van de beschadigde oppervlakte wordt geregistreerd, zie figuur 7. Het BRP-perceel nr 2 is in dit geval 10,4 hectare groot. Het is opgedeeld in 3 oppervlakten waarvan 2 delen (4,5 ha en 2,3 ha) met schade (5 en 8 cm) en een deel (3,6 ha) zonder schade.

NCEPT

specificatie schade per perceel

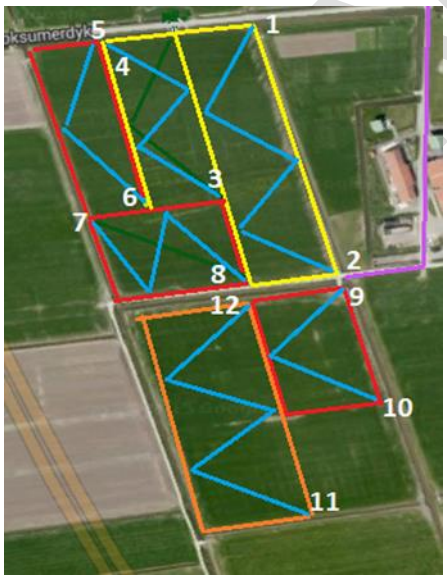
perceel: 2, achter de stal **perceeloppervlakte:** 10,4 ha **datum taxatie:** 28 april 2020

	schadeoppervlakte (ha)	referentie	referentie in cm	gemeten grashoogte in cm	verlies in cm	doorzaai/ herinzaai	overige kosten (€)	verlies in kg droge stof
gebied 1	4,50	buurtperceel	17	12	5			3375
gebied 2	2,30	buurtperceel	17	5	12	doorzaai		4140
gebied 3								0
gebied 4								0
gebied 5								0
totaal	6,80							7515

1.3.3 *Bepalen grashoogte beschadigde deel*

Op de schadeoppervlakken wordt de grashoogte gemeten en genoteerd. Het meten van grashoogte met de grashoogtemeter met de grashoogtemeter. Op grote schadeoppervlakken (vanaf circa 5 ha) dienen circa 30 metingen en op kleine percelen minimaal tien metingen te worden verricht. De gemiddelde hoogte wordt weergegeven op het taxatieformulier. De hoogste en laagste waarde van de metingen met de grashoogtemeter worden hierbij buiten beschouwing gelaten. De beschadigde delen worden ingetekend in een taxatieapp.

Naast het aantal individuele metingen is ook het meetpatroon binnen een perceel of deel van een perceel van belang. De metingen moeten een representatief beeld geven van de totale toestand, dit kan het beste worden gerealiseerd door op regelmatige afstand en aselect meetpunten te nemen. Aanbevolen wordt om een W-looppatroon door het perceel aan te houden (zie figuur 1; kleuren geven verschillende percelen weer). Dit geldt zowel voor metingen op een heel perceel als metingen op bijvoorbeeld een kaalgevreten plek of een referentieplek.

Figuur 1 Looppatroon door percelen die gemeten worden met een grashoogtemeter

1.3.4 *Bepalen schade in centimeters*

Voor iedere schadeoppervlak wordt de schade genoteerd in het taxatierapport. Schade is in deze stap gedefinieerd als de referentiehoogte minus gemeten (gemiddelde) hoogte, uitgedrukt in centimeters.

CONCEPT

1.3.5 *Classificeren snede van en perceel*

Taxateur overlegt met grondgebruiker of het betreffende perceel beweid of gemaaid zal worden. Het type snede bepaalt mede de voederwaarde van het gewas. Jong kort gras heeft een hogere voederwaarde dan gras dat verder is doorgegroeid. Mogelijke type zijn hierbij: weidesnelde, maaisnede voor voederwinning, hooisnede, uitgestelde maaidatum ……

In onderstaande tabel is per snede de opbrengst weergegeven in kilogrammen droge stof en de range in centimeter gras. Een perceel waarvoor een referentiehoogte van meer dan 12 cm gehanteerd wordt, wordt altijd als maai perceel beschouwd. Voor ieder perceel bepaalt de taxateur de soort snede.

Een weidesnede bestaat uit jong kort vers gras (1700 kgds/ha) terwijl gras voor een maaisnede voerderwinning (3500 kgds/ha) langer is doorgegroeid waardoor het ouder is. Dit verschil heeft effect op de voederwaarde. De eerste stap is het classificeren op type snede. Iedere soort snede heeft effect op de voederwaarde. We onderscheiden de volgende sneden. In de tabel ook aangegeven in welke range de kgds valt en wat de bijbehorende grashoogte is.

	Kgds/ha	grashoogte	Correctie grasprijs
Weidesnede	1200	10 en 12 cm	100%
Maaisnede	3500	15 tot 20 cm	
Hooisnede			
Uitgestelde maaidatum			
zomergras			

1.3.6 *Classificeren grasland Zodedichtheid*

Met de grashoogtemeter wordt het verlies aan centimeters gras bepaalt. Via een omrekenfactor van de grashoogtemeter wordt hier uit de opbrengst in kg droge stof bepaald, zie 3.8. De omrekenfactor is echter afhankelijk van de zodedichtheid of wel de dichtheid van de grasmat. Een dichtere zode betekent meer opbrengst per oppervlakte-eenheid en een hogere omrekenfactor. Er worden drie klassen onderscheiden.

Voor het classificeren van de zodedichtheid worden door BIJ12 richtlijnen opgesteld.

Een dichtere zode betekent meer opbrengst per oppervlakte eenheid. Er wordt onderscheid gemaakt in 3 klassen: optimale zode (>90%), gesloten zode (80%-90%) en open zode (<80%). Om te bepalen in welke klasse een graslandperceel valt heeft de taxateur de beschikking over een (nog te ontwikkelen) veldbeoordelingskaart zodedichtheid graslandtaxatie.

Klasse	zodedichtheid	zodedichtheid	Opbrengst	Opbrengst (kgds/ha/cm)
I	goed	>90%	100%	164
II	matig	80%-90%	82,5%	135
III	slecht	<80%	67,5%	111

1.3.7 *Classificeren grasland op botanische samenstelling*

De botanische samenstelling van grasland geeft weer welke grassoorten en andere platen, als kruiden, voorkomen. De botanische samenstelling heeft invloed op de productiviteit én de voedingswaarde. De productiviteit is hoger naarmate er grassoorten voorkomen die én een hoge gewasopbrengst geven én een goede smakelijkheid en een hoge voederwaarde hebben. Engels raaigras is de meest bekende en gebruikte hoog productieve grassoort en wordt vaak gebruikt in criteria bij het vast-

stellen van de botanische samenstelling. Kruiden en andere grassen hebben i.h.a. een lagere verteerbaarheid en daarmee een lagere voederwaarde, daarnaast geeft een afwijkende botanische samenstelling een lagere totale drogestof opbrengst en voedingswaarde in vergelijking met grasland bestaande uit uitsluitend goede grassoorten. Voor het classificeren van grasland stelt BIJ12 richtlijnen op.

Goede/hoog productieve grassoorten zijn Engels raaigras, Italiaans raaigras, Timothee, Rietzwenkgras, Kropaar, Veldbeemdgras en Festuoliums. Slechte grassoorten zijn Ruwbeemd, Kweek, Straatgras, Witbol, Fioringgras of wit struisgras en vossenstaart.
In de Grasland APK app zijn de verschillende soorten beschreven en zijn plaatjes te zien. Ook de veelvoorkomende onkruiden zijn in de app te vinden.

De botanische samenstelling van grasland wordt wel aangeduid met 3 categorieën , 'goed, matig en slecht' waarbij soms nog tussencategorieën voorkomen. Om te bepalen in welke klasse valt heeft de taxateur de beschikking over een veldbeoordelingskaart botanische samenstelling.
Op basis van de hierboven genoemde 'Waardering van grasland op basis van % Engels raaigras', zou een klasse indeling gemaakt kunnen worden:

Klasse	botanische samenstelling	Aandeel Engels raaigras	Opbrengst	Voederwaarde
I	Goed	>75%	100%	100%
II	minder gewenst	ca. 50%	88%	97%
III	sterk afwijkend	<30%	83%	95%

Tabel 3. Klasse indeling op basis van botanische samenstelling met de relatieve opbrengst en voederwaarde.

1.3.8 *Berekening Gewasverlies in kilogrammen droge stof*

Het gewasverlies aan gras wordt uitgedrukt in kilogrammen droge stof (kgds). De omrekening gaat volgens de formule:

Gewasverlies(kgds) = grasverlies(cm) schadeoppervlakte(ha) *
omrekenfactor grashoogtemeter kgds / ha / cm *
correctiefactor zodedichtheid (%) *
correctiefactor botanische samenstelling (%).*

Omrekenfactor grashoogtemeter: wordt bepaald op basis van de laatste inzichten

Correctiefactor zode dichtheid:
goed (100%); matig (82,5%) en slecht 67,5%) (hier wellicht ook spreken van klasse I, II en III?

Correctiefactor botanische samenstelling:
Klasse I (100%); Klasse II (88%); Klasse III (83%)

1.3.9 *Berekening Gewasverlies in euros*

Jaarlijks stelt BIJ12 in april de gewasprijs voor regulier en biologisch voorjaarsgras vast. Het gewasverlies in € wordt berekend volgens onderstaande formule.

*Gewasverlies(€) = grasverlies(kgds) * grasprijs voorjaarsgras (€/kg) * correctiefactor snede (%) * correctiefactor botanische samenstelling (%).*

Correctiefactor botanische samenstelling:
klasse I (100%); Klasse II (…%) en klasse III 67,5%)

Correctiefactor snede
maaisnede =100%, maaisnede = .. %, uitgestelde maaidatum = ..%

1.4 Bepaling noodzaak tot door of herinzaai

In situaties waar beschermde diersoorten in de schadeperiode de grasmat volledig vernield hebben kan een (extra) vergoeding voor door- of herinzaai worden toegekend. De normbedragen hiervoor worden vastgesteld door BIJ12. Een vergoeding voor extra herstelwerk kan alleen in het taxatierapport worden opgenomen indien dit het directe gevolg is van de schade door aanwezige (beschermde) fauna. Als de achteruitgang een andere oorzaak kent, zoals vorst, slechte ontwatering, droogte, emelten ed, dan kan er vanzelfsprekend geen her- of doorzaaivergoeding toegerekend worden. Het is aan de deskundigheid van de taxateur om te een en ander hiertoe te beoordelen.

Een vergoeding voor herinzaaien kan echter aan de orde zijn indien er is sprake van zeer intensieve schade door fauna, waardoor een forse open zode is ontstaan en onvoldoende kwalitatief goede grassoorten zijn overgebleven om tot een goed herstel te leiden. Hierbij gaat het om een situatie waarbij meer dan 40% open plekken en slechte grassen/onkruiden aanwezig is, óf het kweekaandeel 20% of hoger is (Bron: grasland APK WUR). In deze situatie is het dichtgroeien met kwalitatief slechte grassen (straatgras) niet te voorkomen. Toepassen van een grondbewerking door middel van frezen en het perceel opnieuw inzaaien is dan noodzakelijk.

Indien er sprake is van forse kale plekken in het perceel maar waar wel voldoende kwalitatief goede grassen (tussen 60 en 80%) aanwezig zijn, die kunnen concurreren met de groeikracht van straatgras, dan wordt het herstellen van de grasmat door middel van doorzaaien als een goede mogelijkheid gezien.

Voor de oppervlakte die moet worden door- of heringezaaid geldt dat er naast de herstelkosten (die worden afgerekend tegen de vastgestelde normbedragen) ook sprake is van een opbrengstderving. Indien (delen) van het perceel in het voorjaar opnieuw moeten worden ingezaaid, dan kan er vanuit gegaan worden dat de opbrengst van de eerste snede volledig verloren is en de tweede snede een minderopbrengst geeft. De totale opbrengstderving bij opnieuw inzaaien in het voorjaar kan in beginsel worden vastgesteld op maximaal 4000 kilogram droge stof per hectare.

In de situatie dat moet worden doorgezaaid is op voorhand geen betrouwbare standaardberekening te maken van de opbrengstderving. In deze situaties zal de taxateur volgens de gangbare werkwijze de opbrengstderving dienen vast te stellen.

CONCEPT

1.5 Overige kosten

In een aantal situaties is het niet mogelijk een goede inschatting te maken met de grashoogtemeter. Het gaat om situaties dat dassen verschillende putjes maken in een grasperceel of wilde zwijnen delen van het perceel omwroeten. In dat soort gevallen kan onder overige kosten een bedrag worden ingevuld voor deze schade. Richtlijn daarbij is de herstelkosten te vergoeden. Als er nog andere dieren schade veroorzaken dient verdeling schadeveroorzakende diersoort hierop worden aangepast.

1.6 Rapportage schade grasland

De taxatierapporten en bevestigingen taxatie voor grasland zijn uniform voor voorjaars-, zomer- en najaargras, zie bijlage 1. Een bevestiging taxatie is het taxatierapport zonder doorvertaling naar de schade in euro's. Na het uitvoeren van de eindtaxatie wordt eerst de bevestiging taxatie direct aan de grondgebruiker gestuurd. De grondgebruiker krijgt 7 dagen de tijd om te reageren op de bevestiging taxatie richting BIJ12 [Beleidsregels]. Na 7 dagen wordt het definitieve rapport gecontroleerd door taxatiebureau en doorgestuurd naar BIJ12.
Omdat de taxatie van de percelen van een grondgebruiker op verschillende moment kan plaatsvinden (bv uitgesteld maaidatum) kunnen per aanvraag meerdere bevestigingen taxatie worden verzonden.

1.7 Bijzondere situaties

1.7.1 Schade door wilde zwijnen of dassen in november en december

In november en december kunnen dassen of wilde zwijnen veel schade aanrichten aan graslandpercelen door te graven en om te woelen. De taxaties worden niet direct afgerond er kan immers in het voorjaar ook nog schade ontstaan. Het taxatierapport wordt pas ingezonden vlak voor/na de oogst in april/mei. Bij dossiers waar op twee momenten schade ontstaat kan nooit meer schade worden getaxeerd als een volledige snede.

1.7.2 Percelen met uitgestelde maaidatum

Op sommige percelen worden beheerpakketten in het kader van het subsidiestelsel natuur en landschap (SNL) afgesloten. Een of meerdere van die pakketten bevat de voorwaarde van het later maaien van graslanden. De oogst van de eerste snede vindt pas plaats na de uitgestelde maaidatum, vaak pas na half juni. Het vraagt extra inzicht van de taxateur om de schade goed te kunnen taxeren, temeer daar het gras zich na eind mei/begin juni al in de afnemende meeropbrengst fase bevindt. Daarnaast is de voederwaarde van gras onder een beheerpakket vaak lager dan van standaard cultuurgras en zal de schade dus ook niet vergelijkbaar zijn (lees: lager, wanneer op basis van voederwaarde wordt gerekend). De aanbeveling is om in dit soort situaties:

- Bepaal de referentie van het perceel vlak voor de oogst (=uitgestelde maaidatum)
- Bepaal op basis van de metingen het grasverlies tov de gemeten referentie.
- Corrigeer voor de voederwaarde/botanische samenstelling

Indien er aanvragen zijn met percelen met uitgestelde maaidatum en reguliere percelen wordt per perceel de juiste taxatiedatum opgegeven. In die gevallen staan in het taxatierapport verschillende taxatiedata. Na aftaxatie van de eerste percelen wordt een bevestiging taxatie verstuurd zo ook na aftaxatie van de percelen met uitgestelde maaidatum.

1.7.3 Lang blijvende grote groepen ganzen

In sommige gebieden zoals bijvoorbeeld op de Waddeneilanden komen extreem veel ganzen voor. Vaak blijven deze ganzenpopulaties gedurende een langere tijd in het

CONCEPT

gebied en wordt het gras volledig kort gehouden door de ganzen. De eerste snede is in dat soort gevallen volledig verloren en gelijk aan de referentie.

Na de eerste snede wordt vaak ook de tweede snede (= zomersnede) grotendeels weggevreten. In de centimeters grasverlies dient hiervoor gecorrigeerd te worden.

1.7.4 Aanvragen laat vlak voor de oogst

In de praktijk komt het voor dat de aanvraag van een tegemoetkoming in de schade heel laat in het seizoen wordt ingediend bij BIJ12. De regel is dat een aanvraag binnen 7 werkdagen na constatering van de schade moeten worden ingediend (zie beleidsregels 12 provincies). De taxateur dient in dat soort gevallen de schade die tot 7 dagen terug is ontstaan mee te nemen in zijn of haar taxatie. De schade die daarvoor is ontstaan wordt niet meegenomen. Taxateur maakt daarover een opmerking in zijn rapport. Van de grondgebruiker mag worden verwacht dat hij zijn aanvraag tijdig indient. Bij het terugrekenen van de schade kunnen de groeitabellen een nuttig hulpmiddel zijn.

1.8 Gegevens per perceel

Alle gegevens dienen per perceel aan BIJ12 aangeleverd te worden. De BRP gewaspercelen die in het kader van de gecombineerde opgave door de aanvrager worden opgegeven aan RVO zijn daarbij het uitgangspunt. Per BRP gewasperceel moeten de volgende gegevens digitaal worden geleverd:

1. Schadeveroorzakende diersoort(en) op het perceel
2. De schadeoppervlakte binnen het perceel
3. Referentie hoogte (cm) en wijze van bepalen (op perceel, buurtperceel, regio)
4. Taxatiemethode (grashoogtemeter, visueel…)
5. Zodedichtheidklasse per peceel
6. Botanische klasse per perceel
7. Omvang van de schade
8. Vergoeding voor door- of herinzaai
9. Overige kosten (bv dassenschade of wildzwijnschade, omgewoelde stukken)
10. Datum taxatie van het perceel. Niet alle percelen binnen één opdracht worden altijd op dezelfde dag getaxeerd. Percelen kunnen dus verschillende taxatiedatums hebben (bv uitgestelde maaidatum)
11. Eventuele bijzonderheden

CONCEPT

2 Taxatie schade zomer- en najaarsgras

Deze richtlijn geeft de werkwijze weer voor taxatie van grasland in de zomer en najaar. Het taxeren van grasland in de zomer en najaar komt in de basis overeen met het taxeren van gras in het voorjaar. Het gebruik van referentie, schadeoppervlakte en schadecentimeters is ook de basis voor een taxatie van zomergras en najaarsgras. Op een aantal punten zijn er verschillen. Deze richtlijn borduurt voort op de richtlijn voor voorjaarsgras en voor onderdelen die gelijk zijn verwijzen we naar hoofdstuk 1.

2.1 Taxatie zomergras

Taxatie van grasland in de zomer verlangt een op een aantal punten een andere aanpak dan de voorjaarstaxatie. In de zomerperiode kunnen er meerdere maaisneden (4 a 5) worden geoogst en/of is sprake van beweiding van percelen door vee. De zomergrastaxaties gaan over het totale verlies aan droge stof aan al deze sneden gedurende het zomerseizoen, van ca. mei tot en met september. Het verlies aan de verschillende sneden dient per perceel te worden gesommeerd tot een totaal en dit wordt genoteerd in het taxatierapport.

Complicerende factor daarbij is dat de percelen binnen een bedrijf op verschillende momenten geoogst of beweid worden. Dit maakt taxatie in de praktijk arbeidsintensief. Bij iedere oogst of voor beweiding van een perceel zou een aftaxatie uit gevoerd moeten worden met de grashoogtemeter en referentiebepaling.

Hierdoor is het in de eerste plaats van belang dat de taxateur bij taxatie van zomergras indien mogelijk meerdere bezoeken aan het bedrijf brengt. Op die manier verkrijgt hij een goed beeld van de aanwezigheid van de schadeveroorzakende diersoort gedurende in de zomermaanden. Ook krijgt de taxateur op die manier een beeld van schade op de verschillende percelen en de ontwikkeling van de schade in de tijd. Bij late aanvragen in het seizoen is dat niet altijd mogelijk en volstaat één of twee bezoeken.

2.2 Werkwijze taxeren zomergras

Bij de zomerschade vinden over het algemeen meerdere bezoeken plaats. Nadat de opdracht voor taxatie van zomerschade vanuit BIJ12 aan het taxatiebureau is gegeven neemt taxateur binnen 7 dagen contact op met de grondgebruiker. De taxateur plant een eerste bezoek om de eerste snee zomerschade (dus eigenlijk tweede snede dat jaar) te taxeren. Hij/zij noteert het percentage diersoort en bepaalt het verlies aan droge stof veroorzaakt door fauna in de betreffende snede. Indien gereed wordt een zogenaamde bevestiging taxatie verstuurd naar BIJ12. BIJ12 stuurt deze direct door naar de aanvrager.

Percelen worden niet meegenomen indien het perceel is gemaaid, beweid of bewerkt (zie beleidsregels 12 provincies). Dit wordt op het taxatierapport aangegeven in het vak opmerkingen. Ook als er in overleg met de grondgebruiker geen taxatie plaatsvindt wordt ook dat genoteerd in het taxatierapport.

Taxateur maakt tijdens zijn bezoek met de grondgebruiker afspraken voor taxatie vervolg snedes. In de praktijk wordt de taxateur gebeld door de grondgebruiker als er beweid of gemaaid gaat worden.

2.3 Methode schadebepaling zomergras

De methode van schadebepaling voor zomergras wijkt in sommige gevallen af van de methode zoals beschreven in hoofdstuk 1 voorjaarsgras. Naast de grashoogteme-

CONCEPT

ter zijn groeitabellen gras en ganzendruk hulpmiddelen bij het bepalen van het verlies aan droge stof door de taxateur.

Om te bepalen wat de opbrengstderving van zomergras is door faunaschade zijn een aantal methoden beschikbaar:

1. Bepalen grasverlies in kg droge stof van een perceel met grashoogtemeter door systematische meting perceel (zoals bij eerste snede (zie hoofdstuk 1)
2. Bepalen grasverlies van een perceel met grashoogtemeter en grasgroeitabellen
3. Visuele methode, inschatting van verlies in kg droge stof

Van deze methodes heeft methode 1 de eerste voorkeur en methode 3 de laatste. Enkel wanneer de beste methode niet toepasbaar is wordt overgestapt naar het eerstvolgende alternatief. Hierbij wordt altijd een toelichting gegeven, waarom de betere methode niet toepasbaar is.

In het taxatierapport moet aangeven worden welke methode wordt gebruikt.

2.3.1 *Methode grashoogtemeter*

Deze methode is beschreven in hoofdstuk 1.

2.3.2 *Methode grasgroeitabellen*

Deze methode is alleen te gebruiken in situaties met een zeer hoge ganzendruk in de zomer waarbij het schadebeeld/ ganzendruk binnen het bedrijf redelijk uniform is. In overleg met de aanvrager wordt een perceel geselecteerd dat niet gemaaid of beweid is. Dit perceel wordt bemeten volgens de methode grashoogtemeter. Als referentie worden de grasgroeitabellen uit de regio genomen voor betreffende periode.

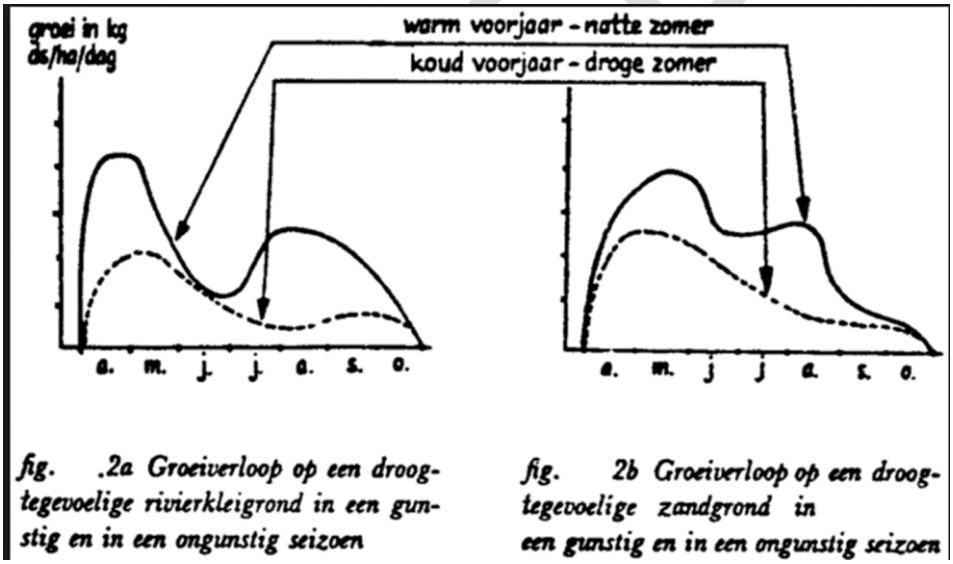

fig. .2a Groeiverloop op een droogtegevoelige rivierkleigrond in een gunstig en in een ongunstig seizoen

fig. 2b Groeiverloop op een droogtegevoelige zandgrond in een gunstig en in een ongunstig seizoen

Om een goede inschatting te maken voor het verlies aan zomergras is inzicht in de potentiële grasgroei op een perceel van belang. Er kan immers niet meer gras worden opgegeten door fauna dan dat er gras groeit. Grasgroei wordt uitgedrukt in kilogrammen droge stof per hectare per dag. In onderstaande figuur is de grasgroei uitgedrukt in kg droge stof per dag uitgezet tegen de tijd. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen klei- en zandgrond in een gunstig en ongunstig seizoen.

Duidelijk is dat de groeicijfers per dag sterk fluctueren afhankelijk van de maand, grondsoort, temperatuur en vochttoestand. Na de voorjaarspiek in april en mei daalt de grasgroei in de maanden juni en juli om in augustus weer licht te stijgen. De grasgroeicijfers per week per regio zijn beschikbaar gesteld op http://veeteelt.nl/voeding/gras

Deze cijfers zijn bedoeld als hulpmiddel.

2.3.3 *Visuele methode*

De visuele methode kan gebruikt worden in gevallen waar andere methode niet bruikbaar zijn bv generatieve fase gewas (gras in de aar). De methode vraagt wel een goede inspectie van de schadepercelen uit de aanvraag. Met deze methode wordt door de taxateur op het oog ingeschat of er en waar de beschadigde delen zitten en wordt een inschatting gemaakt van de beschadigde oppervlakte en de gemiste kg droge stof. Wat had er aan gras moeten staan, rekening houdend met de groeiomstandigheden en wat staat er nu. De grashoogtemeter kan hierbij als hulpmiddel worden gebruikt om enkele metingen te doen en de referentie te bepalen. Dit in tegenstelling tot methode grasgroeitabellen waarbij het hele perceel systematisch moet worden bemeten. Een nuttig hulpmiddel is hier ook de potentiële grasgroeicijfers uit de regio in die periode. Hoeveel gras groeide er in deze regio in de afgelopen weken.

2.3.4 *Controle methode met ganzenaantallen*

Een methode die in de praktijk regelmatig door taxateurs wordt gebruikt om schade in te schatten is de ganzentelmethode. Door het aantal ganzen te tellen op de percelen en dit te vermenigvuldigen met de gemiddelde ganzenvraat per dag kan een beeld worden verkregen wat de ganzen per dag wegvreten. Deze methode is uitdrukkelijk niet bedoeld om de schade te bepalen maar ter controle van de cijfers verkregen met de andere methoden. Een gans eet gemiddeld 0,35 kg ds per dag. Indien van toepassing kan daarbij nog tot 0,15 kg ds per dag gerekend voor vertrapping en uitwerpselen.
Rekenvoorbeeld: 100 ganzen gedurende 4 weken is:

100 ganzen x 28 dagen x 0,35-0,50 kgds/dag/gans = 980 kg droge stof

2.4 Rapportage schade grasland zomer en najaar

De taxatierapporten en bevestigingen taxatie voor grasland zijn uniform voor voorjaars-, zomer- en najaargras, zie bijlage 1. Voor zomergras worden per bezoek de resultaten van een taxatie aan het taxatierapport toegevoegd. Bij iedere taxatie wordt de datum toegevoegd. In het taxatierapport kunnen er per perceel meerdere taxaties opgenomen zijn ieder met een eigen taxatiedatum. Na het laatste bezoek kan het rapport worden afgerond door de gemeten kg droge stof per perceel van de verschillende bezoeken te sommeren. Het taxatierapport zomergras wijkt op dat punt af van de voorjaarsgrastaxaties. Na iedere taxatiemoment wordt door een bevestiging taxatie aan de grondgebruiker gestuurd.

CONCEPT

3 Taxatie schade mais

Deze richtlijn geeft de werkwijze weer voor taxatie van maïs (snijmaïs en korrelmais). In deze richtlijn worden methode en technieken beschreven om tot een goede taxatie te komen. Daarbij is gebruik gemaakt van de jaren ervaring opgedaan bij het bepalen van schade aan mais. Deze richtlijn ondersteunt bij het invullen van het taxatierapportage schade in maispercelen. In deze richtlijn worden methoden en technieken beschreven om tot een goede taxatie te komen.

In de volgende paragrafen worden de verschillende onderdelen van de richtlijn beschreven en hoe de informatie moet worden weergegeven/opgenomen in het taxatierapport. In de bijlage de verplichte minimale inhoud van een taxatierapport mais

3.1 schade aan maïs

Schade aan maïs treedt grofweg op twee momenten op: na de inzaai in de eerste fase van de groei (mei/juni) en in de fase dat het gewas afrijpt (augustus/september). De werkwijze van schade bepalen verschilt doordat in het afrijpende gewas de maïs hoog staat en het lastiger is de plekken waar de schade zich bevindt te overzien. Net als voor andere gewassen geldt dat zowel de schade kort na inzaai als schade kort voor de oogst in één taxatierapport wordt meegenomen (één teelt is één rapport).

3.2 Bezoeken bedrijf

De taxateur bepaalt hoeveel bezoeken noodzakelijk zijn voor een goede schadetaxatie. Bij voorkeur is de aanvrager aanwezig bij het bezoek. Indien nodig bezoekt de taxateur het schadeperceel meerdere keren om ook een goed oordeel te krijgen over de schadeveroorzakende diersoort.

3.3 Schade aan pas ingezaaide maïs

Taxatie van een mais in het voorjaar vindt plaats door het perceel te doorlopen en te bepalen waar de schade zich bevindt op het perceel. Binnen de beschadigde delen wordt een inschatting van het percentage beschadigde planten door het steekproefsgewijs van het aantal beschadigde planten te tellen. Door het aantal planten in het beschadigde deel en in het referentiegebied op meerdere plekken per 10 m rijlengte te tellen ontstaat een beeld van de schade. De taxateur berekent vervolgens het percentage verloren planten per perceel of deel van een perceel en noteert dit in het taxatierapport. Wanneer het beschadigde (deel van) perceel al is overgezaaid mag er geen taxatie meer plaatsvinden van de schade (beleidsregel provincies). In die situatie kan de schade en de relatie tussen schade en schadeveroorzakende diersoort niet meer worden vastgesteld.

Indien het perceel maïs dermate door de fauna is beschadigd dat deze (gedeeltelijk) nieuw ingezaaid moet worden, dan bestaat de schade uit 2 componenten:

1. Opbrengstverlies als gevolg van later inzaaien en opkomen mais (groeiachterstand)
2. Herinzaaikosten (zaaizaai- en loonwerkkosten conform KWIN AGV)

Ad 1. Om het opbrengstverlies als gevolg van het later inzaaien te bepalen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande tabel. De tabel is een richtsnoer voor het bepalen van opbrengstderving aan de hand van het herinzaai moment.

Ad 2. Naast het beschreven percentage opbrengstderving kunnen ook de kosten voor het herinzaaien (zaaizaad en zaaien zelf) in de taxatie meegenomen. Deze worden afgerekend overeenkomstig de normbedragen vanuit de KWIN AGV

Wordt er een ander gewas dan maïs ingezaaid (bijvoorbeeld omdat het te laat is om nog maïs in te zaaien), dan geldt dezelfde rekenwijze, kosten opbrengstverlies + herinzaaikosten mais.

CONCEPT

Het komt ook voor dat op een heringezaaid perceel weer voorjaarsschade ontstaat. De schade is dan maximaal het opbrengstverlies op het moment van de 2de herinzaai + de herinzaaikosten. Hier geldt ook dat wanneer de herinzaai al heeft plaatsgevonden voordat de taxateur ter plaatse was deze niet wordt meegenomen in de taxatie.

Indien een perceel in zijn geheel opnieuw ingezaaid moet worden, dan is er (daarna) sprake van een nieuwe teelt. De taxatie kan dan direct worden afgerond en het taxatierapport afgewerkt. Indien de aanvraag ook percelen betreft die niet opnieuw hoeven worden ingezaaid, dan moet het dossier nog worden aangehouden.

Indien er opnieuw schade ontstaat in het heringezaaide perceel zal de grondgebruiker een nieuwe aanvraag moeten indienen. Er zal echter nooit meer schade per ha kunnen worden uitgekeerd als de opbrengst uit de KWIN.

Samengevat:
- Bepaal de totale oppervlakte van het perceel, zie taxatieopdracht BIJ12.
- Onderzoek waar het perceel beschadigd is en bepaal de beschadigde oppervlakte binnen het perceel. Maak hierbij zo nodig onderscheid naar meerdere schadeniveaus.
- Bepaal de schade door per schadedeel door het aantal beschadigde planten te tellen en vergelijken met de referentie.
- Voor vogelschade etc.: tel het aantal planten in het beschadigde deel en in het referentiegebied door op meerdere plekken 10 m rijlengte te tellen. Het is ter beoordeling van de taxateur hoeveel tellingen nodig zijn om een goede totale schatting te krijgen. Dit is afhankelijk van het schadebeeld (bij uniform schadebeeld zijn weinig tellingen nodig, bij veel variatie in schade, zijn meer tellingen nodig). Bereken het percentage verloren planten.
- In sommige gevallen is het nog mogelijk om de maïs (pleksgewijs) bij- of opnieuw in te zaaien. In dat geval kosten rekenen voor deze herinzaai én - afhankelijk van het moment van herinzaai- ook eventueel opbrengstverlies als gevolg van de late inzaai.
- Noteer de datum van inzaai, herinzaai en taxatie indien er sprake is van herinzaai zodat duidelijk is hoe het opbrengstverlies is bepaald.
- Teken situatie in op perceelskaart.
- Deze informatie wordt vastgelegd op het taxatieformulier.

3.4 Schade aan afrijpende maïs

De schade bestaat uit het aan- en opvreten van kolven en het omduwen van planten. Het schadebeeld is per diersoort verschillend:
- dassen duwen individuele planten om en vreten de kolf op. De schade is doorgaans te vinden in perceelranden, dicht bij de wissels naar de burchten;
- wilde zwijnen vernielen meestal grotere gewasoppervlakten. Op de schadeplekken ligt het gewas plat en de kolven zijn afgevreten. Wilde zwijnen maken vaak op meerdere plekken in het perceel schade.
- Vogels kunnen in de randen van de mais kolven aan- en leegpikken waardoor schimmel kan ontstaan.

De werkinstructie voor het opnemen van de schade is als volgt:
- Bepaal de totale oppervlakte van het perceel, zie taxatieopdracht BIJ12.
- Doorloop het gehele perceel systematisch om te bepalen waar de beschadigde oppervlakte zich bevinden. Een goed beeld waar de schade zich bevindt kan verkregen worden met dronebeelden.
- Indien schadeplekken worden ontdekt stel vast of dit het gevolg is van fauna of dat er andere oorzaken zijn (stormschade, maïsstengelboorder).
- Stel per schadeplek het beschadigd oppervlak vast en het percentage beschadigde planten.
- Teken de schadesituatie in op de kaart.
- Indien het perceel geoogst is mag niet meer getaxeerd worden en is de schade nul.

CONCEPT

Gelegerd gewas is doorgaans niet of slechts gedeeltelijk oogstbaar. Opruimwerkzaamheden voor gelegerd gewas is vervolgschade en geen onderdeel van de schadetaxatie.

3.5 Vaststelling schadeveroorzakende soort

De taxateur bepaalt welke soorten schade veroorzaakten en vermeldt dit op het taxatieformulier. Belangrijk is de relatie tussen schadeveroorzakende diersoort en de schade vastgesteld moet kunnen worden. Welke deel van de schade wordt door welke diersoort veroorzaakt. Om dit te bepalen wordt de volgende informatie gebruikt:

- Waarneming van diersoorten in het schadeperceel en in de directe omgeving
- Informatie vanuit de aanvraag en van de grondgebruiker
- Sporen in het perceel (pootafdrukken, veren, keutels, vraatsporen)
- Het beeld van de schade. Denk hierbij aan:
  - wilde zwijnen kunnen zaaizaad opwroeten, jonge planten afbijten, kolven aanvreten, planten omduwen bij het wroeten of door loopsporen en ligplekken.
  - Dassen kunnen kolven aanvreten, graafschade aanrichten, planten omduwen door loopsporen.
  - Pikschade door spreeuwen, roeken, kraaien en kauwen. Ganzen of zwanen kunnen kolven kaalvreten. Bij alleen vraat van kolven 60% schade rekenen.
  - Is het waarschijnlijk dat deze diersoort voorkomt in deze regio?

3.6 Schadeberekening voorjaar

Aan de hand van de gegevens uit de KWIN wordt de schade aan snij- of korrelmaïs als volgt berekend:

Geen herinzaai

Schade (€) = beschadigd oppervlakte (ha) * percentage verloren planten (%) * opbrengst (kg/ha) * maisprijs(€/kg) * opbrengstdervingspercentage (tabel opbrengstpercentage/ week)

wel herinzaai

Schade (€) = beschadigd oppervlakte (ha) * opbrengst(kg/ha) * maisprijs (€/kg) * opbrengstdervingspercentage (tabel opbrengstpercentage/week) + oppervlakte herinzaai(ha) * herinzaai kosten (€/ha)

3.7 Schadeberekening najaar

Schade (€) = beschadigde oppervlakte (ha) * percentage verloren planten (%) * opbrengst/ha * maisprijs (€/kg)

CONCEPT

4 Taxatierichtlijn faunaschade in graan

Deze richtlijn geeft de werkwijze weer voor taxatie van graan. Wat er in de taxatie-rapportage moet komen, ligt vast. Het is de resultaatverplichting van de richtlijn. Deze richtlijn ondersteunt bij het invullen van het taxatierapportage schade in graanpercelen. In deze richtlijn worden methoden en technieken beschreven om tot een goede taxatie te komen.

4.1 Rapportage Graan

In bijlage 1 en 2 zijn bezoek- en eindrapportage graantaxatie weergegeven. De witte vakken zijn de gegevens die BIJ12 vereist. De gele vakken zijn de vakken die BIJ12 aanlevert.

4.2 Taxatie schade aan graan

Voor de taxatie van graan zijn, afhankelijk van het moment dat de schade optreedt, meerdere bezoeken noodzakelijk. Alleen bij schade die kort voor de oogst in het afrijpende graan optreedt kan bij het eerste bezoek ook direct de eindtaxatie worden uitgevoerd. Bij schade die optreedt in de periode kort na opkomst zijn in zijn algemeenheid meerdere bezoeken benodigd om tot een correcte inschatting van de opbrengstderving te kunnen komen. Hierbij dient onder andere rekening gehouden te worden met de plantdichtheid, de aardichtheid en de korrelvulling. In beginsel zal de eindtaxatie altijd kort voor de oogst plaatsvinden. De taxateur bepaalt hoeveel bezoeken noodzakelijk zijn voor een goede schadetaxatie. Bij voorkeur is de aanvrager aanwezig bij het bezoek.

4.3 Bepaling referentie

De taxateur bepaalt of schadebepaling op dit moment zinvol is. Zo ja, dan selecteert de taxateur een referentiegebied, bij voorkeur in hetzelfde perceel. Als dit niet mogelijk is dan wordt bij voorkeur een perceel op hetzelfde bedrijf met dezelfde groeiomstandigheden gekozen.
Met de referentiemeting wordt het aantal planten geteld in het referentiegebied met een telraam van 0,5 x 0,25 m. Indien sprake is van een homogeen gewas, is het voldoende twee metingen te verrichten en uit te gaan van het gemiddelde. Als deze twee metingen echter sterk verschillende waarden laten zien, zijn meer metingen noodzakelijk. Om het aantal planten/m2 te berekenen, moet het aantal getelde planten in het telraam, van 0,25 x 0,5 meter, worden vermenigvuldigd met een factor 8.

Als geen referentieperceel beschikbaar is, kan als referentie worden uitgegaan van onderstaande schatting van het aantal planten/m2.

Aantal planten / m²	*Opbrengstderving*
Meer 100	0%
van 80 tot 100	5-10%
van 50 tot 80	10-20%
minder dan 50	30-50%

Tabel 1. Te hanteren waarden als geen referentie beschikbaar is.

CONCEPT

4.4 Bepaling voorjaarsschade op schadeperceel

De taxateur bepaalt de totale oppervlakte van het schadeperceel en welk deel van het perceel beschadigd is.
Het beschadigde deel splitst hij op in delen van gelijke schade (bv deel met heel veel schade 15% en deel met weinig schade 5%). Hij bepaalt de oppervlakte van de delen en noteert dit op de kaart en in de rapportage
Vervolgens verricht hij verschillende metingen in de beschadigde delen.

Per beschadigd deel verricht de taxateur een aantal metingen met het telraam en bepaalt het gemiddelde aantal planten. Het schadepercentage wordt als volgt berekend:

$$schadepercentage\ (\%) = 1 - \frac{aantal\ planten\ telraam\ schadedeel}{aantal\ planten\ referentie}$$

of de gegevens uit bovenstaande tabel worden gehanteerd.

Bovenstaande actie worden herhaald voor de verschillende beschadigde delen.

4.5 Doorvoeren van eventuele correcties

De taxateur voert een correctie op de meting uit als hij/zij van mening is dat de meting een onderschatting geeft van de schade. De volgende situaties zijn mogelijk:

- Verslemping als gevolg van de schadeveroorzakende soort. In dit geval wordt de schade met 5% vermeerderd.
- Intensieve begrazing over een langere periode of begrazing na eind april. In dit geval wordt de schade met 10% vermeerderd.
- Als het aantal planten op sommige delen van het perceel minder dan 30 per m2 is, komt dit deel in aanmerking voor herinzaai met zomertarwe.

4.6 40% regeling

Bij zeer ernstige schade aan een wintergraan kan het vanuit economisch oogpunt beter zijn het gewas om te werken. Hiervan is sprake indien de plantdichtheid op het gehele perceel aan het eind van de winter minimaal 50% is afgenomen. In dat geval is het -om een nog zo optimaal mogelijke opbrengst te behalen- rendabel om in het (vroege) voorjaar een zomergraan in te zaaien en daarmee de schade zoveel mogelijk te beperken.

Het graanperceel kan dan afgetaxeerd worden, waarbij 40% van de potentiële opbrengst van het wintergraan als schade wordt genoteerd. Hiermee worden de kosten voor het opnieuw inzaaien en voor de minderopbrengst van het zomergraan ten opzichte van het wintergraan gecompenseerd.

Voor wat betreft de te hanteren gewasprijs zijn er vervolgens twee opties:

- Indien het gehele dossier in deze regeling wordt afgehandeld kan in overleg met de grondgebruiker worden besloten om de prijs van het voorgaande (oogst)jaar toe te passen. Het taxatierapport kan de direct worden opgemaakt en afgerond.
- Indien voorgaande niet mogelijk of gewenst is, dan wordt de prijs van het betreffende oogstjaar toegepast. Consequentie daarvan is dat het dossier wordt aangehouden en afgerond zodra die prijs bekend is.

De rekensom in het rapport ziet er dan alsvolgt uit:

40% schade x oppervlakte perceel x kg opbrengst wintergraan per ha (KWIN) x prijs per kg wintergraan = getaxeerd schadebedrag

Deze 40% regeling kan ook worden toegepast bij andere zwaar beschadigde wintergewassen zoals winterveldbonen en winterkoolzaad.

CONCEPT

4.7 Bepaling zomerschade op schadeperceel

- De taxateur bepaalt de totale oppervlakte van het schadeperceel en welk deel van het perceel beschadigd is.
- Het beschadigde deel splitst hij op in delen van gelijke schade (b.v. deel met heel veel schade 40% en deel met weinig schade 5%). Hij bepaalt de oppervlakte van de beschadigde delen en noteert dit op de kaart en in de rapportage.
- Vervolgens verricht hij verschillende metingen om het percentage beschadigd in de verschillende beschadigde delen te bepalen.
- De schade aan graan bestaat uit leeg gevreten aren en platgelopen gewas/niet oogstbaar gewas.
- Leeg gevreten aren: Hij schat dan het percentage aren dat leeg is in. Hij pakt hiervoor op meerdere representatieve plekken een bos stengels en bepaalt door telling welk percentage leeg is.
- Platgeslagen gewas: De taxateur beoordeelt de platgeslagen delen gewas, onderzoekt wat de oorzaak is en noteert de schade die door fauna wordt veroorzaakt. Andere oorzaken van platslaan (storm/regen) worden genoteerd bij opmerkingen.
- Wissels, ligplekken of wroetplekken: stel bij wroetschade vast of herstelwerk nodig is (grondbewerking, overzaaien). Hierbij wordt rekening gehouden met het moment waarop de schade zich voordoet; laat in het groeiseizoen is overzaaien niet zinvol meer.

Samengevat is de werkinstructie voor het opnemen van de schade als volgt:

- Bepaal de gewasdichtheid (aantal planten/m2) op het referentieniveau
- Bepaal de totale oppervlakte van het perceel, zie taxatieopdracht BIJ12.
- Voorjaarsschade: Bepaal de beschadigde oppervlakte binnen het perceel en bepaal de schade (aantal planten/m2) binnen de beschadigde oppervlakte. Maak hierbij zo nodig onderscheid naar meerdere schadeniveaus (bijv. opbrengstderving 10%, 20% of 50%).
- Zomerschade: Bepaal of sprake is van leeggevreten aren dan wel kleinere aren ten gevolge van groeistress en bepaal door telling welk percentage leeg is. Beoordeel de delen met platgeslagen gewas wat de oorzaak is en meet en noteer het percentage veroorzaakt door fauna. Beoordeel of herstelwerk (grondbewerking, overzaaien) nodig is.
- Teken situatie in op perceelskaart.
  Deze informatie wordt vastgelegd op het taxatieformulier.

4.8 Vaststelling schadeveroorzakende soort

De taxateur bepaalt welke soorten schade veroorzaakten en vermeldt dit op het taxatieformulier. Om te bepalen welke dieren de schade hebben veroorzaakt wordt de volgende informatie gebruikt:

- Waarneming van diersoorten in het schadeperceel en in de directe omgeving
- Informatie vanuit de aanvraag en van de aanvrager
- Sporen in het perceel (pootafdrukken, veren, keutels)
- Is het waarschijnlijk dat deze diersoort voorkomt in deze regio?
- Het beeld van de schade. Denk hierbij aan:
  - ganzen
  - zwanen
  - konijnen
  - wilde zwijnen
  - dassen
  - kauwen
  - houtduiven
  - holenduiven
  - mussen
  - eenden (met name langs sloot)
  - roeken

Belangrijkste aanwijzing om de schadeveroorzakende soorten te bepalen is het schadebeeld die in het gewas wordt achterlaten.

CONCEPT

Wilde zwijnen veroorzaken schade door:
- wroeten en vreten;
- het omduwen van planten in loopsporen en ligplekken. Soms zeer grote plekken in het perceel.

Dassen veroorzaken schade door:
- vraat aan het gewas;
- graafschade door het graven van nieuwe burchten of vluchtpijpen, waardoor:
- de oogstbare oppervlakte wordt verkleind;
- planten worden omgeduwd;
- het omduwen van planten in loopsporen. Doorgaans beperkt tot de perceelranden.

De taxateur maakt een schatting van het aandeel dat de verschillende soorten hebben in de schade en noteert dit op het taxatieformulier.

4.9 Schadeberekening

Aan de hand van de gegevens uit de KWIN wordt de schade als volgt berekend:

Schade = beschadigd oppervlakte * opbrengstderving (%) * opbrengst/ha

Kosten overzaaien = overzaaivergoeding * beschadigd oppervlak

CONCEPT

5 Taxatierichtlijn faunaschade in fruit

Deze richtlijn geeft de werkwijze weer voor taxatie fruit. Wat er in de taxatierapportage moet komen ligt vast, het is de resultaatverplichting van de richtlijn. Deze richtlijn geeft de werkwijze weer bij het invullen van het taxatierapportage schade in fruit. In deze richtlijn worden methoden en technieken beschreven om tot een goede taxatie te komen.

5.1 Rapportage fruit

In bijlage 4.1 en 4.2 zijn taxatierapport en bezoekrapport fruittaxatie weergegeven. De witte vakken zijn de gegevens die BIJ12 vereist. De gele vakken zijn de vakken die BIJ12 aanlevert, zie taxatieopdracht.

5.2 Taxatie schade aan fruit

Schade in fruit wordt voornamelijk veroorzaakt door het aanpikken door vogels van vruchten tijdens de afrijpfase. Ook andere diersoorten zoals dassen en bevers zorgen voor schade aan fruit(bomen). Beschadigde vruchten zijn niet meer verkoopbaar en worden dus volledig toegerekend als schade. De taxatie vindt plaats door een systematische steekproef van beschadigde vruchten per boom

5.3 Taxatie uitvoeren afrijpende fase

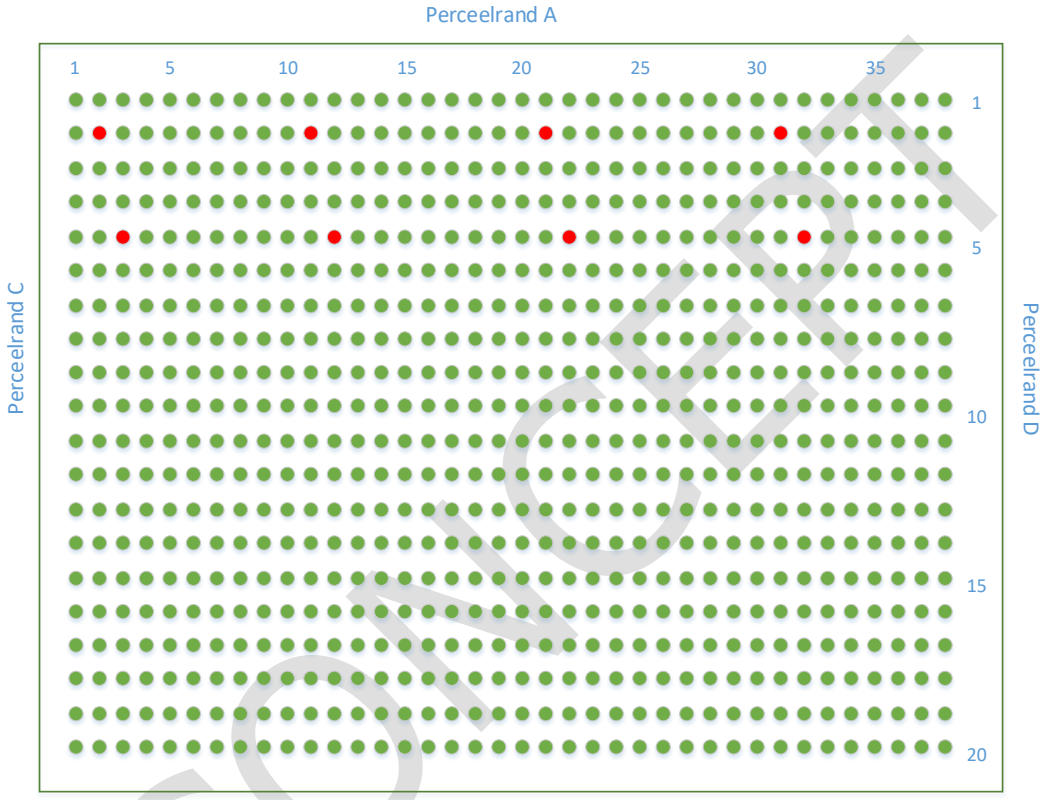
De taxatie vindt plaats door per perceel en per ras een steekproef te doen van het aantal beschadigde vruchten per boom en deze te vertalen via het aantal beschadigde bomen per rij naar de totale schade voor dat perceel.

- De eerste stap is om na te gaan of op het perceel meerdere rassen aanwezig zijn. Tel per ras het aantal bomen (plantschema fruitteler)
- Per ras wordt vervolgens onderstaande stappen uitgevoerd
- Voor de rijen evenwijdig aan perceelsrand:
    - Tel per ras het aantal beschadigde vruchten per boom voor een aantal bomen (1 op 10) in rij 2 en idem voor rij 5, zie rode cirkels in onderstaand schema.
    - Bereken het gemiddelde aantal beschadigde vruchten/boom voor rij 2 en idem voor rij 5.
- Bereken het totaal aantal beschadigde vruchten in rij 2 = aantal beschadigde vruchten per boom * aantal bomen in rij 2. Idem voor rij 5.
- Bereken het totaal aantal beschadigde vruchten voor de rijen 1 t/m 3 (rij 2 wordt hiervoor als representatief gezien) en voor de rijen 4 t/m 6 (rij 5 is representatief). Totale schade is dus: 3 x (aantal beschadigde vruchten rij 2 + aantal beschadigde vruchten rij 5)
- Doorvoeren correcties: met name in hoogstambomen is het niet mogelijk boven in de toppen te controleren op pikschade. In dergelijke gevallen kan de taxateur ervoor kiezen het aantal beschadigde vruchten met een bepaald percentage te verhogen.

2. Rijen haaks op de perceelsrand:
    - Bereken het gemiddeld aantal beschadigde vruchten/boom
    - Bereken het totaal aan beschadigde vruchten van de eerste 15 bomen in de rijen = gemiddeld aandeel beschadigde vruchten/boom x 15 bomen x (aantal rijen minus 12 rijen, om dubbeltelling met de rijen evenwijdig aan perceelsrand te voorkomen).
3. Bereken het totaal aantal beschadigde vruchten in de vier randen van het perceel = aantal evenwijdige zijde 1 + aantal evenwijdige zijde 2 + aantal haakse zijde 1 + aantal haakse zijde 2.

CONCEPT

4. De tellingen en een eventuele correctie worden weergegeven op het schadeformulier.
5. Berekening van het aantal kg beschadigde vruchten:
   - Het aantal beschadigde vruchten wordt per ras omgerekend naar gewicht in kg, m.b.v. onderstaande schattingen, dan wel door zelf op basis van het afwegen van circa 5 kg vruchten het aantal vruchten per kg te bepalen. Gemiddeld geldt:
     Elstar en Jonagold: 5 vruchten / kg
     Alkmene: 6 vruchten / kg
     Doyenne du Comice: 4 of bij grotere vruchten 3,5 vruchten / kg
     Conference: 4,5 (bij grote), 5 of 5,5 (bij kleine) vruchten / kg
   - Voor biologische appels en peren wordt met 1 vrucht extra per kg gerekend

Figuur 2. tellingen uitvoeren fruitboomgaard

CONCEPT

Ras: …….	Totaal aantal getelde beschadigde vruchten	Aantal bomen		Gem. aantal beschadigde vruchten/boom	Schade in totale rand
		Waarvan beschadigde vruchten geteld	Totaal in rij		
Rand A – evenwijdig rij 2	(a)	(b)	(c)	(b)	3 * (c)* (a)/(b)
Rand B – evenwijdig rij 5	idem				
			Aantal rijen		
Rand C – haaks	(d)	(e)	(f)	(e)	15*[(f) – 12] * (d)/(e)
Rand D - haaks	idem				

Berekening totale schade (in kg) = Schade Rand A + Schade Rand B + Schade Rand C + Schade Rand D / Aantal vruchten per kg.

CONCEPT

Literatuurlijst

- Engberink, H.G., Meten is weten, april 2001
- Holshof, G. , Gebruik Grashoogtemeter bij vaststellen opbrengstderving in grasland, Wageningen UR. Wageningen Livestock Research, 2019
- Blok, A. en Rougoor C., Kwaliteitsverbetering taxaties voorjaarsgras, CLM onderzoek en advies; juni 2022,
- Klop, A. Waardebepaling natuurgras ikh ganzenvraat, Wageningen livestock Research, april 2023

- Beleidsregels 12 provincies
- Protocol taxatie faunaschade

CONCEPT

CONCEPT

Bijlage 1.1 Taxatierapport grasland

Taxatierapport	Gewas	zaaknummer	opleverdatum
	Grasland eerste snede	143123	28-4-2020

Grondgebruiker

naam	P. Janse
Adres	randweg 14 a
Postcode	1934CC
Plaats	Bovensmilde
contact persoon	Piet Janse
E-mail	
telefoon	0612345678

Opdracht

opdrachtdatum	7-1-2020
Spoed	nee
Bioiogisch	nee
Autotax	nee
aanvraagdtum	6-1-2020
Eerste schade	2-1-2020

taxateur

1ste taxateur	K Pieterse
2de taxateur	J. Jansse
contact grondgebruiker	aanwezig niet gesproken

Toegepaste uitgangspunten

Prijs	0,31
kg ds cm	150
prijs doorzaai	258
prijs herinzaai	505

Opmerkingen taxateur

overzicht schadetaxatie per perceel

Perceel nr	Naam perceel (RVO)	schade-oppervlak (ha)	gewas-verlies (kg)	doorzaai (ha)	herinzaai (ha)	gewas-schade (€)	doorzaai (€)	herinzaai (€)	overige kosten (€)	Totaal (€)
2	achter de stal	6.8	7515	2,3			593,4			€ 2.923,05
3	voor huis	2,90	3825							€ 1.185,75
4	12									
6	buurman 1									
7	buurman 2									
Totaal		2,90	11340,00	2,30						**4108,80**

specificatie schade per perceel

perceel: 2, achter de stal **perceeloppervlakte:** 10,4 ha **datum taxatie:** 28 april 2020

snede weidesnede; maaisnede; hooisnede; uitgestelde maaidatum; **zodedichtheid perceel** optimaal/gesloten/open **botanische samenstelli** klasse 1/klasse 2/klasse3

	schadeoppervlakte (ha)	referentie	referentie in cm	gemeten grashoogte in cm	verlies in cm	doorzaai/ herinzaai	overige kosten (€)	verlies in kg droge stof
gebied 1	4,50	buurtperceel	17	12	5			3375
gebied 2	2,30	buurtperceel	17	5	12	doorzaai		4140
gebied 3								0
gebied 4								0
gebied 5								0
totaal	6,80							7515

Diersoorten	percentage
Brandgans	50%
Kolgans	20%
nijlgans	5%
Canadagans	25%

perceel: 3,voor het huis **perceeloppervlakte:** 4,5 ha **datum taxatie:** 28 april 2020

snede weidesnede; maaisnede; hooisnede; uitgestelde maaidatum; **zodedichtheid perceel** optimaal/gesloten/open **botanische samenstelli** klasse 1/klasse 2/klasse3

	schadeoppervlakte (ha)	referentie	referentie in cm	gemeten grashoogte in	verlies in cm	doorzaai/ herinzaai	overige kosten (€)	verlies in kg droge
gebied 1	1,90	perceel	23	18	5			1425
gebied 2	1,00	perceel	23	7	16			2400
gebied 3								0
gebied 4								0
gebied 5								0
totaal	2,90							3825

Diersoorten	percentage
Brandgans	50%
Kolgans	20%
nijlgans	5%
Canadagans	25%

Etcetera .....

Rapportage eindtaxatie grasland (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

Bijlage 1.2 Bezoekrapport Grasland

Bezoekrapport	**Gewas**	**zaaknummer**	**Bezoekdatum**
bezoek 1	Grasland eerste snede	143123	1-3-2020

Grondgebruiker		**Opdracht**	
naam	P. Janssen	opdrachtdatum	7-1=2020
Adres		Spoed	nee
Postcode		Bioiogisch	nee
Plaats		Autotax	nee
contact persoon		aanvraagdtum	6-1-2020
E-mail		Eerste schade	2-1-2020
telefoon			

taxateur	
1ste taxateur	K Pieterse
2de taxateur	

Schaderapportage			
schadebeeld	matig	schade soort	vraat
schadeontwikkeling	stabiel		vertrapping
contact grondgebruiker	gesproken		

diersoorten waargenomen	Grauwe Gans	60%
	Brandgans	40%

afweermiddelen	akoestisch
	Vlaggen

Opmerkingen
gegevens aanvrager kloppen, veel ganzen

Bezoekrapport grasland (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

Bijlage 2.1 Taxatierapport mais

Taxatierapport	Gewas	zaaknummer	opleverdatum
	Mais, Snij-	143123	22-9-2020

Grondgebruiker

naam	P. Janse
Adres	randweg 14 a
Postcode	1934CC
Plaats	Bovensmilde
contact persoon	Piet Janse
E-mail	
telefoon	0612345678

Opdracht

opdrachtdatum	27-5-2021
Spoed	nee
Bioiogisch	nee
Autotax	nee
aanvraagdtum	27-5-2021
Eerste schade	25-5-2021

taxateur

1ste taxateur	K Pieterse
2de taxateur	J. Jansse
contact grondgebruiker	aanwezig niet gesproken

Toegepaste uitgangspunten

Prijs	0,13
kg per ha	16.500
prijs herinzaai	305

Opmerkingen taxateur

grondgebruiker gaat deel herinzaaien, 8 juni is dervingspercentage 37%

overzicht schadetaxatie per perceel

Perceel nr	Naam perceel	schade-oppervlak (ha)	tax datum	gewasverlies (kg)	gewasverlies (€)	herinzaaikosten (€)	Totaal (€)
2	achter de stal	1,53	8-6-2021	3.501	€ 455,16	€ 158,60	€ 613,76
3	voor huis	3,25	26-10-2021	2.681	€ 348,56		€ 348,56
4							
6							
7							
Totaal		4,78		6.182			**€ 962,32**

specificatie schade per perceel

perceel: 2, achter de stal **perceeloppervlakte:** 10,4 ha **datum taxatie:** 8-jun-21

	schadeopper-vlakte (ha)	gewas-verlies (%)	opbrengst-dervings-percentage*	gewas-verlies (kgds)	gewas-verlies (€)	herinzaai (ha)	herinzaai (€)		totaal
gebied 1	1,11	37%	37%	2507,3	€ 325,95	0,3	€ 91,50		€ 417,45
gebied 2	0,42	37%	37%	948,7	€ 123,33	0,2	€ 61,00		€ 184,33
gebied 3	0,02	37%	37%	45,2	€ 5,87	0,02	€ 6,10		€ 11,97
gebied 4									
gebied 5									
totaal	1,55			3.501	€ 455,16		€ 158,60		€ 613,76

Diersoorten	percentage
Roek	100%

perceel: 3,voor het huis **perceeloppervlakte:** 4,5 ha **datum taxatie:** 26-okt-21

	schade-oppervlakte (ha)	gewas verlies (%)	opbrengst-dervings-percentage	gewas-verlies kgds)	gewasverlies (€)	herinzaai (ha)	herinzaai (€)		totaal
gebied 1	3,25	5%	100%	2681,25	€ 348,56				€ 348,56
gebied 2									
gebied 3									
gebied 4									
gebied 5									
totaal	3,25			2.681	€ 348,56		€ 0,00		€ 348,56

Diersoorten	percentage
Das	100%

Etcetera .....

* opbrengstdervingspercentage volgens tabel Richtlijn mais.

Eindrapportage taxatie mais (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

Bijlage 2.2 Bezoekrapport mais

rapportage bezoek 1 **Mais** **Dossier 143123**

grondgebruiker	P. Janssen	**Status**	concept
taxateur	K.Pieterse		
datum bezoek	15-7-2019		
grondgebruiker	aanwezig niet gesproken		

percelen 2,3, 4, 6,7 (perceelnummering grondgebruiker in meitelling)

Schadebeeld

perceel	Ontwikkeling schadebee	aantallen dierssoort	diersoort
2	nauwelijks schade	geen	tegenhoutwal lichte dassenschade,
3	beginnende schade	geen	lichte dassenschade en zwijnenschade
4	veel schade	wilde zwijnen	verschillende delen plat door zwijnen

Indicatie schadebedrag € 300

Opmerkingen

met name in perceel 4 veel schade, zwijnen in het perceel aanwezig

Bezoekrapport mais (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

CONCEPT

Bijlage 3.1 Taxatierapport graan

rapportage eindtaxatie **Tarwe winter** **Dossier** **143123**

grondgebruiker	P. Janssen
taxateur 1	K.Pieterse
taxateur 2	
datum bezoek	15-7-2019
grondgebruiker	mee het veld in

opleverdatum	15-8-2022	
Status	definitief	
gewasprijs	0,305	€/kg
opbrengstnorm	10.000	kg/ha
opbrengstnorm herstelw.	0	kg/ha
prijs doorzaai	0,19	€/ha
prijs herinzaai	1,19	€/ha

schadeberekening per perceel

naam perceel	gewasverli (kg)	doorzaai (ha)	herinzaai (ha)	gewasscha (€)	doorzaai (€)	herinzaai (€)	overige kosten (€)	totaal (€)
achter de schuur	11.550	0	0	€ 3.522,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.522,75
pacht Jansse	10.885	0	0	€ 3.319,93	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.319,93
totaal	22.435	0	0	6.843	0	0	0	€ 6.842,68

specifocatie schade per perceel

Perceel achter de schuur perceelsoppervlakte 4,61 ha taxatiedatum 9-7-2022

schadeoppervlakte	gewasverlies		herstelwerk
3,3	35%		geen herstelwerk

diersoort	percentage
brandgans	75%
cananadagans	25%

Perceel achter de schuur perceelsoppervlakte 5,06 ha taxatiedatum 9-7-2022

schadeoppervlakte	gewasverlies		herstelwerk
3,11 ha	35%		geen herstelwerk

diersoort	percentage
brandgans	99%
cananadagans	1%

opmerkingen

Foto's

Eindrapportage taxatie graan (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

Bijlage 3.2 Bezoekrapport graan

rapportage bezoek 1		**Graan**	**Dossier**	**143123**
grondgebruiker		P. Janssen	**opleverda**	26-2-2022
taxateur		K.Pieterse	**Status**	definitief
datum bezoek		15-7-2019		
grondgebruiker		mee het veld in		
percelen	2,3, 4	(perceelnummering grondgebruiker in meitelling)		
schadebeeld		zwaar		
schadeontwikkeling		toenemend		
soort schade		vertrapping		
		vraat		
diersoorten waargenomen		brandgans	75%	
		grauwe gans	15%	
		canadagans	10%	

afweermiddelen

geen

Opmerkingen

nieuw telefoonnummer GG, verteld dat hij dit moet doorgeven aan BIJ12
Percelenl juist
3 dode smienten naast de vaart

Bezoekrapport graan (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

CONCEPT

Bijlage 4.1 taxatierapport fruit

rapportage eindtaxatie **peer** **dossier** **143123**

status concept

grondgebruiker	P. Janssen
taxateur	K.Pieterse
datum bezoek	15-4-2019
grondgebruiker	mee het veld in

biologisch n

Ras		Conference		Beur alexandre lucas				
Euro per kilogram		0,45		0,35				
perceel	hectare	kg		kg		kg		kg
2	**1,4**	3188		6572				
3	**2,1**	1421		6572				
4	**1,7**	1000		12000				

Kg per soort	5609	25144	0	0
Euro's per soort	€ 2.524,05	€ 8.800,40	€ 0,00	€ 0,00
			Totala schade	€ 11.324,45

Eindrapportage taxatie fruit (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

Bijlage 4.2 bezoekrapport fruit

rapportage taxatiebezoek **Peer** **dossier** **143123**

grondgebruiker	P. Janssen	**biologisch**	n	**status**	concept
taxateur	K.Pieterse				
datum bezoek	1-2-2019				
grondgebruiker	aanwezig niet gesproken				

percelen 2,3, 4, 6,7 (perceelnummering grondgebruiker in meitelling)

perceel	Ontwikkeling schadebeeld	aantallen diersoort	Opmerkingen
2	nauwelijks schade	enkele koolmees	
3	beginnende schade	enkele koolmees	
4	nauwelijks schade		
6	veel schade	10 tallen koolmees, 3 ekster en 5 kraai	
7	beginnende schade		

afweermiddelen	vlaggen en knalapparaat aanwezig op alle percelen

Opmerkingen
gegevens aanvrager kloppen

Bezoekrapport fruit (*het format is een voorbeeld, het gaat om de data die digitaal geleverd worden)*

CONCEPT

Bijlage 5 Gedragsregels taxateur faunaschade

1. Taxateur dient zich in de uitoefening van zijn beroep te gedragen zoals een zorgvuldig taxateur betaamt. Hij/Zij is daarbij steeds objectief en laat zich slechts leiden door de belangen van de betrokken partijen en niet door enig eigen belang.
2. De Taxateur dient zich te onthouden van het verstrekken of (doen) uitgaan van feitelijke gegevens waarvan hij weet of behoort te weten dat die onjuist zijn.
3. De Taxateur dient zijn deskundigheid op peil te houden.
4. De Taxateur dient zich te houden aan deze gedragsregels en hij/zij realiseert zich daarbij steeds zijn/haar vertrouwenspositie en zijn integriteit.
5. De Taxateur behoort geen opdrachten te aanvaarden waarvan hij weet of behoort te weten dat hij voor de uitvoering daarvan de vereiste deskundigheid mist.
6. De Taxateur mag niet door het doen van betalingen dan wel het verstrekken van andere voordelen aan mogelijke opdrachtgevers, tussenpersonen of andere direct of indirect bij het verstrekken van opdrachten betrokkenen, trachten opdrachten te verkrijgen. Evenmin mag hij betalingen doen of andere voordelen verstrekken bij/na het verkrijgen van een opdracht.
7. Bij onduidelijkheid omtrent de bedoeling van de opdrachtgever of de inhoud van een opdracht, pleegt de Taxateur nader overleg met de opdrachtgever alvorens de opdracht te aanvaarden.
8. De Taxateur voert de door hem aanvaarde opdrachten zorgvuldig en naar beste weten en kunnen uit.
9. Een Taxateur mag de wetenschap verkregen tijdens de uitvoering van een opdracht alleen aan derden ter kennis brengen na daartoe van zijn opdrachtgever verkregen toestemming.
10. In situaties waarbij zich belangentegenstellingen of belangenverstrengelingen kunnen voordoen, zal de Taxateur de betrokken partijen onmiddellijk inlichten. In beginsel dient de Taxateur in een dergelijk geval zijn opdracht terug te geven.
11. Naast beloning door opdrachtgever (taxatiebureau) accepteert de Taxateur in verband met de aanvaarding en/of uitoefening van enige opdracht geen andere betalingen of voordelen.
12. Bij het uitvoeren van een taxatie-opdracht houdt de Taxateur zich steeds aan gedragscodes, bedrijfsregelingen, richtlijnen, etc. die bij de opdracht van toepassing kunnen zijn.
13. De Taxateur dient te streven naar een verhouding met zijn collegae die berust op collegialiteit, welwillendheid en vertrouwen. Hieronder valt ook dat de Taxateur zich van elke gerichte poging om een bepaalde aan een collega verstrekte opdracht tot de zijne te maken, dient te onthouden.
14. De Taxateur uit zich nimmer in nadelige zin over een collega of een door hem verleende dienst. Indien zijn mening wordt gevraagd geeft hij deze met inachtneming van strikte objectiviteit en integriteit.
15. Mogelijke meningsverschillen tussen Taxateurs mogen er nimmer toe leiden dat het belang van opdrachtgevers wordt geschaad.
16. Indien een Taxateur meent over bewijzen te beschikken dat een collega-Taxateur in strijd handelt met deze Gedragsregels, dan is hij verplicht zijn/haar opdrachtgever (taxatiebureau) hiervan in te lichten.
17. Het is de taxateur niet toegestaan vragen te beantwoorden van media zonder toestemming van BIJ12.

CONCEPT

Bijlage 6 Nadere toelichting prijzen

De prijzen die voor vaststelling van de schade worden gebruikt, worden door de directeur van BIJ12 vastgesteld.

Prijzen op basis van KWIN
Voor de prijs- en opbrengstgegevens die in de schadeberekeningen worden gehanteerd wordt in beginsel uitgegaan van de gestandaardiseerde normgegevens uit de meest recente uitgave van de KWIN. De KWIN-AGV (Kwantitatieve Informatie Akkerbouwgewassen en Vollegrondsgroenten) is een -op dit moment- driejaarlijkse uitgave van Wageningen UR, Praktijkonderzoek Plant en Omgeving en geeft een voortschrijdend meerjarig gemiddelde van de prijs- en opbrengstgegevens van verschillende gewassen. Hiermee wordt een objectieve maatstaf gehanteerd, die controleerbaar is en uitgaat van op een juiste en eenduidige wijze verzamelde prijs- en opbrengstgegevens.

Voordeel hierbij is eveneens dat men bij de prijsbepalingen niet afhankelijk is van (sterk) fluctuerende marktprijzen en er behoeft geen vertraging te worden opgelopen bij het beslissen op tegemoetkomingsaanvragen vanwege het nog niet beschikbaar zijn van marktprijzen. Dat het hanteren van de KWIN-prijzen tot gevolg heeft dat in sommige gevallen de gehanteerde prijzen hoger liggen dan de op dat moment geldende marktprijs en op andere momenten lager is dan de op dat moment geldende marktprijs is een omstandigheid die hierbij door BIJ12 is ingecalculeerd.

Prijzen niet op basis van KWIN
Voor enkele veel geteelde gewassen, zoals grasland (drogestofprijzen) en fruit (appels en peren) voorziet de KWIN niet in gegevens of is vanuit het verleden een andere werkwijze voor prijsvaststelling afgesproken (granen) en worden de prijzen jaarlijks door BIJ12 vastgesteld en aan het taxatiebureau medegedeeld.

In geval van contractteelt, waarbij het contract vooraf is opgesteld, er een gegarandeerde prijs is afgesproken en het contract betrekking heeft op het schadeperceel kan bij de taxatie worden uitgegaan van de contractprijs. Ook bij producten waar de handel per stuk gaat of waarvan de KWIN niet in een prijs voorziet, dient de taxateur aan te geven wat de marktprijs is op het moment dat hij taxeert, dan wel welke prijs dat product aan het eind van de oogst oplevert. BIJ12 kan beoordelen of deze prijs redelijk is. De prijsgegevens uit het contract kunnen dan als uitgangspunt worden gebruikt in het taxatierapport. Een kopie van het contract dient dan bij het taxatierapport te worden gevoegd.

In overige gevallen dient de taxateur in het taxatierapport aan te geven wat de marktprijs (en eventuele hectareopbrengst) is op het moment dat hij taxeert, dan wel welke prijs dat product aan het eind van de oogst oplevert. De aangehouden gegevens dienen gemotiveerd met het taxatierapport te worden opgeleverd.

Extra toelichting drogestofprijs
Voor grasland stelt de directeur van BIJ12 de te hanteren drogestofprijzen voor vers gras vast voor zowel de gangbare als de biologische bedrijfsvoering. Deze prijs per kilogram droge stof wordt op drie momenten in het jaar vastgesteld. In het voorjaar worden de te hanteren prijzen voor het voorjaarsgras (1ste snede gras) vastgesteld en aan het eind van de zomer de te hanteren prijzen voor het zomergras (2de en latere zomersneden) en in het najaar de prijs voor het oktobergras (gras-schade in maand oktober). De voorstellen voor de drogestofprijzen worden bepaald op basis van berekeningen opgesteld door Wageningen UR Livestock Research. De normvergoedingen die voor doorzaaien of en herinzaaien van grasland kunnen worden toegepast worden tevens door de directeur van BIJ12 vastgesteld.

CONCEPT